

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Finsko

Exportní příležitosti

FM Jana Arhio
Ekonomická specialistka, Velvyslanectví ČR v Helsinkách

19. – 20.2. 2019, Praha a Zlín

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Obsah

- › Úvod
- › Příležitosti pro české podnikatele
- › Obchodní vztahy s ČR
- › Obchodní kultura a doporučení
- › Podpora poskytovaná českým podnikatelům
- › Ekonomická diplomacie (uskutečněné eventy, projekty na tento rok)

Úvod

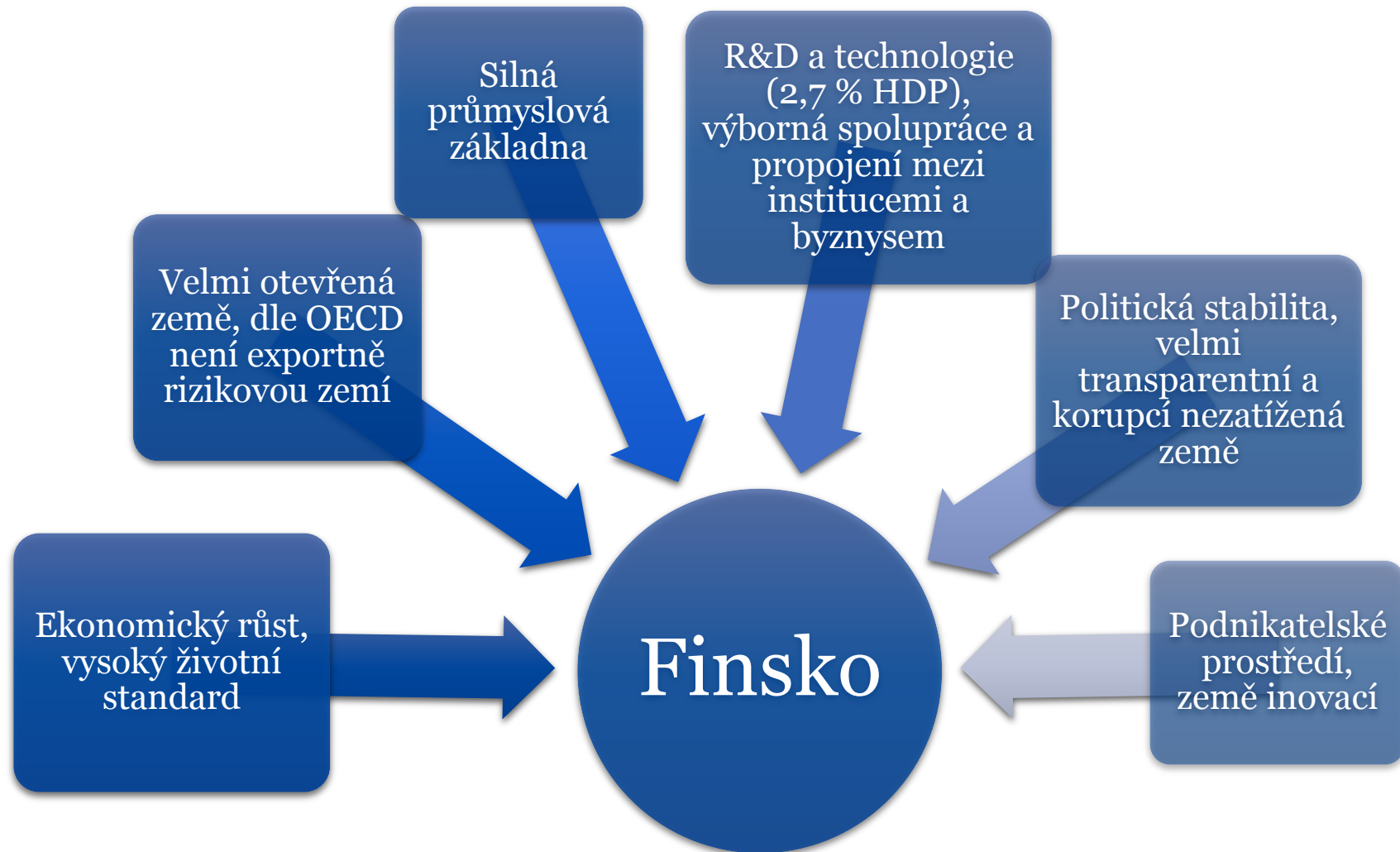
Finsko

Základní údaje:

- › Vysoce rozvinutá průmyslová země se smíšenou ekonomikou založenou na inovacích a high-tech
- › HDP dle sektorů: služby – 71%
průmyslová výroba – 26 %
zemědělství – 3 %
- › Růst HDP (%): +0,5 (2015)
+1,1 (2016)
+2,8 (2017)
+2,4 (4. čtvrtletí 2018)
- › HDP/osobu (2017): 45.703 USD (ČR – 20.368 USD)
- › Inflace (2017): 0,8 %
- › Nezaměstnanost: 5,4 % (prosinec 2018)
- › Konkurenceschopnost: 10.příčka ze 137 hodnocených ekonomik (Světové ekonomické fórum)

Proč Finsko

Příležitosti pro české podnikatele

Mapa globálních oborových příležitostí

FINSKO

Oborové příležitosti ve Finsku

Železniční a kolejová doprava

Stavební průmysl

Energetický průmysl

Oborové příležitosti ve Finsku

ICT

Obranný průmysl

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Oborové příležitosti ve Finsku

› Železniční a kolejová doprava

- › **Očekává se v následujících letech nebývalý boom s ohledem na řadu objektivních faktorů**
 - › Klimatické změny, geopolitická situace
 - › Přijatá nařízení (environmentální a technické požadavky EU)
 - › Vlastní cíle (diverzifikace zásobovacích cest, rozvoj řídké osídlených oblastí)
- › **Finská vláda plánuje zásadním způsobem rozšířit a modernizovat svoji železniční síť:**
 - › 1. „Arktická železnice“ – hlavní projekt rozvoje železniční sítě, propojení stávající finské sítě s pobřežím Severního ledového oceánu, délka 460 km, náklady 2,9 mld. EUR, provoz zahájen cca v roce 2030, v současné době se zkoumá rentabilita a metody financování
 - › 2. „Upgrade“ stávajícího železničního spojení mezi Helsinkami a druhým a třetím největším finským městem na tzv. vysokorychlostní – ministerstvo dopravy připravuje nový model financování se zapojením soukromého sektoru (2 mld. EUR)
 - › 3. zásadní modernizace řídicích a zabezpečovacích systémů – v souladu s požadavky unijní legislativy, stávající systém ATP bude nahrazen ERTMS/ETCS

Oborové příležitosti ve Finsku

› Stavební průmysl

- › Od roku 2016 výrazné oživení
- › Boom i díky velmi rozvinutému systému digitalizace stavebního řízení a stavebních povolení
- › Meziroční nárůst stavební produkce o 7,6 %
- › Největší finské stavební společnosti (YIT, SRV, NCC, Lehto) hledají zahraniční dodavatele. Projekt ekonomické diplomacie v sektoru stavebnictví v Helsinkách 14.-15.3.
- › Silný důraz na internacionalizaci stavebního sektoru a nárůst podílu zahraničních partnerů
- › Boom ve výstavbě zdravotnických zařízení (nemocnice v Oulu, Jyväskylä, Tampere, Helsinkách, nová dětská nemocnice v Helsinkách)
- › V současné době probíhá/připravuje se stavby nového typu – propojení rezidenčního bydlení s obchodními centry, multifunkčními halami a přímými vstupy do sítě městské hromadné dopravy (hala v Tampere, dvě různá nákupní centra v Helsinkách propojená s hotelem)

Oborové příležitosti ve Finsku

› Energetický průmysl

- › Finsko postrádá jakékoliv domácí zdroje fosilních paliv: nutnost dovážet veškerou ropu, zemní plyn a uhlí
- › Finsko intenzivně usiluje o využívání obnovitelných zdrojů energie a rozvoj jaderné energetiky, důvody:
 - › Závislost na dovozech, většinou z Ruska
 - › Požadavky EU a Kjótského protokolu v oblasti snižování emisí
 - › Silné environmentální cítění
- › Investiční boom lze očekávat v **oblasti výstavby větrných parků**, dle expertů je větrná elektrárna postavená na souši nejlevnější variantou budování nového zdroje elektrické energie ve Finsku (český investor, 5 projektů ve větrné energii ve stavu připraveném k výstavbě v rozsahu 170 MW)
- › **Kromě dodávek pro sektor obnovitelných energií existují exportní příležitosti v dalších oblastech energetiky:**
 - › Finsko má okolo roku 2021 zahájit výstavbu prvního bloku nové jaderné elektrárny Hanhikivi 1
 - › Modernizacemi prochází řada uhelných a vodních elektráren i elektrická přenosová infrastruktura

Oborové příležitosti ve Finsku

> ICT

- > Ve Finsku byly vyvinuty mobilní technologie používané polovinou světové populace
- > V odvětví ICT se řadí mezi přední státy světa: žebříček sestavený v roce 2018 Evropskou komisí „Index digitální ekonomiky a společnosti“ (Digital Economy and Society Index) staví Finsko na třetí příčku
- > Jednou z příčin tohoto úspěchu může být i fenomén jménem Nokia: její rozmach a úspěch motivoval značné množství mladých lidí ke studiu technických oborů (ve Finsku má 2,2 % ve věku pod 30 let titul z technologicky a matematicky zaměřených oborů)
- > Rozvoji ICT sektoru pomohly paradoxně i její následné problémy: propouštění odborníci začali zakládat nové ICT firmy a start-upy
- > Řada velkých nadnárodních společností (Microsoft, Fujitsu, IBM, Rolls-Royce) zde mají svá výkonná a efektivní mezinárodní R&D centra
- > Počet softwarových firem v posledních letech vzrostl o 40 %
- > **V současnosti zřetelný trend digitalizace napříč všemi sektory – široké pole pro uplatnění českých řešení, především v oblasti specializovaných aplikací (doprava, zdravotní a sociální služby, vzdělávání, atd.)**

Oborové příležitosti ve Finsku

› Obranný průmysl

- › České firmy mají příležitost reagovat na výrazný zájem finské strany prohlubovat obrannou spolupráci s evropskými zeměmi, a to jak v EU, tak v NATO
- › Ve vztahu k ČR podporuje vývozní možnosti i skutečnost, že mezi ministerstvy obrany obou zemí v minulém roce aktivováno Memorandum of Understanding – vhodný rámec pro obchodní spolupráci
- › Finsko si uvědomuje změny v bezpečnostním prostředí v Evropě, chce reagovat:
 - › početním posílením svých ozbrojených sil
 - › značnými investicemi – do roku 2020 zvýšení výdajů na obranu z 1,8 % až na 2,3 % HDP
- › **Příležitosti:**
 - › **FI ministerstvo obrany projevilo zájem o nákup pasivních radarů VERA**
 - › **Vyzbrojování protiletadlové obrany Finska**
 - › **Tendr na útočné pušky**
 - › **Ruční zbraně pro finskou policii**

Oborové příležitosti ve Finsku

› Zdravotnický a farmaceutický průmysl

- › Vysoce kvalitní a technologicky sofistikované lékařské vybavení má ve Finsku tržní potenciál
- › Finský trh se zdravotnickými technologiemi v posledních letech silně roste – import zaznamenává stabilní silný růst o cca 4 % ročně
- › V roce 2015 parlamentem schválena nová strategie zdravotní péče ve státním sektoru, jež provádí cca 3/4 výkonů
 - › Hlavním cílem vyrovnat kvalitu péče mezi státními a soukromými zařízeními
 - › Rozšíření zdravotnických kapacit a výrazné investice do nového zdravotnického vybavení
 - › Vysoké investice do stavby zcela nových moderních zdravotnických zařízení (Oulu, Helsinky, Tampere, Jyväskylä)
 - › Součástí návrhu volný výběr poskytovatele služeb – uvolnění trhu pro vstup nových subjektů
- › Vývozní potenciál také v oblasti léčiv – v roce 2016 dovezlo Finsko farmaka v hodnotě více než 2,15 mld. EUR s meziročním nárůstem 7,5 %
- › Dovoz léčiv představuje 4 % celkového finského importu

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní výměna mezi ČR a Finskem

› Finský zahraniční obchod

Export zboží (2017): 59,6 mld. EUR (ČR – 142,4 mld. EUR)
- z toho do ČR 0,28 mld. EUR (0,5 %)

Import zboží (2017): 62,1 mld. EUR (ČR – 127,5 mld. EUR)
- z toho z ČR 0,89 mld. EUR (1,4 %)

Struktura dovozu:

- stroje a dopravní prostředky – 31 %
- minerální paliva – 14 %
- chemické produkty – 12 %
- výrobky zpracovat. průmyslu – 11 %
- potraviny, nápoje, tabák – 8 %
- suroviny – 7 %

Bilance vzájemné obchodní výměny (v tis. EUR)

Rok	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	EUR	poř.	index	EUR	poř.	index	EUR	poř.	index	EUR
2013	587 103	23.	100,1	309 762	39.	89,0	896 865	30.	96,0	277 341
2014	693 147	22.	118,1	373 975	35.	120,7	1 067 122	26.	119,0	319 172
2015	755 372	21.	107,7	394 475	34.	103,7	1 149 847	25.	106,3	360 898
2016	774 849	23.	102,6	362 413	37.	91,9	1 137 263	27.	98,9	412 436
2017	895 271	22.	115,5	398298	37.	109,9	1 293 845	27.	113,8	496 696

Struktura českého vývozu/dovozu ve vztahu k Finsku

Hlavní vývozní komodity (2018):

- Osobní automobily a jiná motorová vozidla pro přepravu osob (vozy Škoda tvoří 1/3 českého vývozu do FI)
- Stroje automatického zpracování dat, jednotky, snímače apod.
- Telefonní přístroje, ostatní přístroje pro vysílání, příjem hlasu a dat
- Součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
- Tříkolky, koloběžky, kočárky pro panenky, hračky
- Výrobky ze železa a oceli
- Konstrukce částí, desky, tyče
- Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny

Hlavní dovozní komodity (2018):

- Papír a papírenské výrobky
- Karton, natíraný kaolínem, barvený
- Elektrotechnické přístroje a materiál
- Buničina
- Elektrická zařízení k ochraně, spínání elektrického obvodu
- Stroje pro zemědělství, lesnictví
- Léky

Obchodní vztahy s Finskem – Nejvýznamnější finské investice v ČR

KONE

- výroba výtahů a eskalátorů
- závod v Ústí nad Labem postaven v roce 2004

TIETO

- IT služby, software, consulting
- činnost zahájena v roce 2004
- celkem 2 200 osob, s IBM největší IT firma v ČR

STORA ENSO

- dřevařská výroba, pelety, teplárna (z bioodpadů)
- závod ve Ždírci nad Doubravou otevřen v r. 2016

YIT

- developerská společnost, výstavba a prodej bytů
- na českém trhu od roku 2008

KONECRANES

- jeden z největších světových výrobců jeřábů a zdvihacích zařízení
- závod ve Slaném zaměstnává 250 pracovníků
- firma plánuje do roku 2020 investovat v ČR cca 12 milionů EUR (smart motory)

Obchodní vztahy s Finskem – Česká investice ve Finsku

› TRANSTECH OY

- › Dceřiná firma společnosti Škoda Transportation
- › Převzetí v srpnu 2015
- › Přední evropský výrobce dvoupodlažních železničních jednotek
- › Výrobce nízkopodlažních tramvají určených převážně pro náročné klimatické podmínky ve Skandinávii
- › Více než 550 zaměstnanců

› VAFO PRAHA

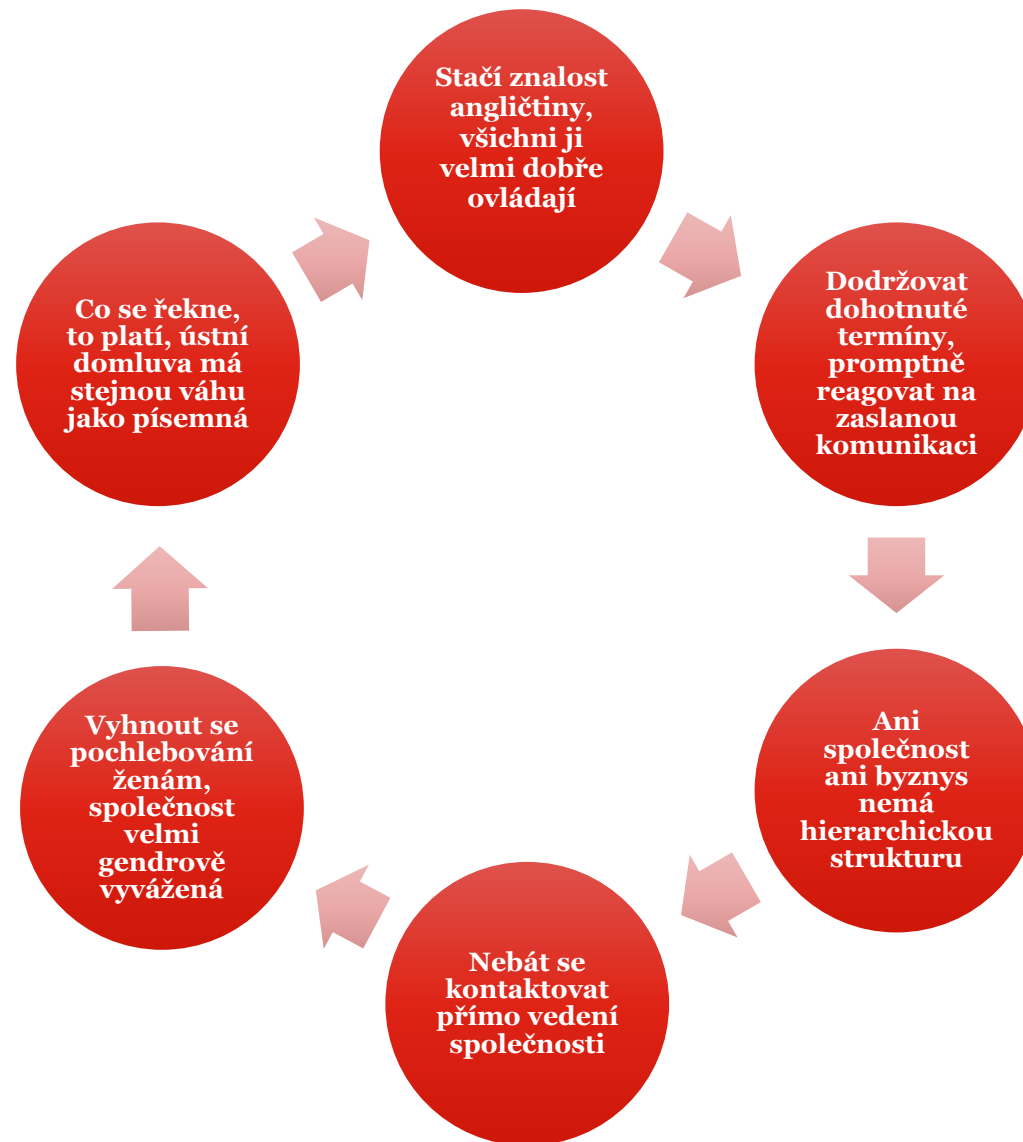
- › Výrobce prémiových krmiv pro domácí mazlíčky Brit
- › V roce 2018 vstup do finské společnosti, lídra na finském trhu krmiv pro domácí zvířata (pobočky i ve Švédsku a Polsku, výrobní závod v Estonsku)

Obchodní kultura a doporučení

Finsko - obchodní kultura

Doporučení – vstup na finský trh

› Pozitiva finského trhu

- › Vysoce industrializovaná ekonomika s volným trhem
- › Dlouhodobě stabilní, silná a fungující ekonomika (na hlavu vyprodukuje zhruba stejně jako Velká Británie, Francie, Japonsko či Kanada)
- › Dobře fungující bankovní systém
- › Patří mezi země s nejnižší mírou korupce – v roce 2018 na 3. příčce
- › Vysoce kvalifikovaná pracovní síla
- › Přední místo na světě ve výdajích na osobu na výzkum a rozvoj
- › Možnost reexportů do třetích zemí
- › Vysoká cenová úroveň
- › Finský vzdělávací systém jedním z nejuznávanějších na světě

Doporučení – vstup na finský trh

› **Negativa finského trhu**

- › Finský trh je omezen nízkým počtem obyvatel
- › Přeprava do Finska poměrně finančně náročná
- › Široká paleta zboží místní produkce
- › Finský trh je nasycený a poměrně uzavřený, pomalu a obtížně se na něj proniká s novými výrobky
- › Finové jsou konzervativními zákazníky, neradi mění zaběhlé obchodní partnery
- › Finové jsou zvyklí na velmi vysokou kvalitu, na přesnost (dodací termíny apod.), většinou netolerují změny (cenové, kvantitativní, kvalitativní) v dodávkách
- › Striktní dodržování kolektivních smluv
- › Tendry vypisovány ve finštině

Podpora poskytovaná českým
podnikatelům

Proexportní aktivity Velvyslanectví ČR ve Finsku

- › spolupráce s agenturami CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, ministerstvy, komorami a asociacemi
- › organizace projektů ekonomické diplomacie (PROPED), jež vycházejí z požadavků českých podnikatelských subjektů
- › tvorba a pravidelná aktualizace Mapy oborových příležitostí
- › pravidelná aktualizace Souhrnné teritoriální informace (STI)
- › vyhledávání obchodní příležitosti přímo na významných veletržních akcích
- › jednání s vedením měst a obcí - lobbying za české zájmy
- › vyhledávání významných tendrů a informování českých firem (prostřednictvím BusinessInfo.cz nebo přímo)
- › poskytování informací o vhodných veletržních akcích konaných ve Finsku

Proexportní aktivity Velvyslanectví ČR ve Finsku

- › jednání s finskými firmami, u nichž lze předpokládat možnost spolupráce s českými firmami, společnost ze sektoru cirkulární ekonomiky před podepsáním kontraktu s firmou recyklující odpad
- › poskytování informací českým firmám o potenciálních partnerech ve Finsku (na vyžádání)
- › poskytování informací finským firmám o českých výrobních a exportních firmách (na vyžádání)
- › pomoc při organizování jednání či prezentací v prostorách velvyslanectví

Projekty ekonomické diplomacie

Projekty ekonomické diplomacie, tzv. PROPEdY

- › **PROPEdY zorganizované za poslední dva roky Velvyslanectvím ČR v Helsinkách:**
 - › Presentace českého investičního prostředí na veletrhu Alihankinta
 - › Propagace a podpora české účasti na největším finském subdodavatelském veletrhu
 - › Malá oborová mise českých vodohospodářských firem do Finska
 - › Obranný dialog ČR a FI na úrovních G2G a B2G v Praze
 - › Česko-finské podnikatelské fórum v rámci návštěvy premiéra A. Babiše ve Finsku (sektory energetiky, dopravy, zdravotnictví a sociálních služeb a cirkulární ekonomika)
 - › „Czech Supplier Sourcing Day“ finské firmy Andritz v Praze a českých regionech
 - › Malá oborová mise výrobců zdravotnické techniky do Finska

- › **PROPEdY plánované na tento rok**
 - › Subkontrakční akce na podporu exportních možností ve finském stavebním sektoru
 - › Kampaň na podporu rozvoje inomingové turistiky z Finska
 - › Obranný dialog ČR a FI na úrovních G2G, B2G i B2B v Helsinkách

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Děkuji Vám za pozornost

FM Jana Arhio
Ekonomická specialistka

Email: Jana_Arhu@mv.cz

Tel.: +358 9612 0813

Mobil: +358 50 35 48 978 (včetně whatsapp)

Velvyslanectví ČR v Helsinkách – mv.cz/helsinki

Facebook: [EmbassyOfTheCzechRepublicInHelsinki](https://www.facebook.com/EmbassyOfTheCzechRepublicInHelsinki)